ઉર્ફે ચમન

અને

બાહારે-ગુલશન.

પ્રસિદ્ધ કર્તા.

ગાંધી, પ્રેમચંદ વિઠ્ઠલ.

ઠે. ઘાંચીની પોળમાં—અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૧ લી. પ્રત ૨૦૦૦

સને ૧૯૦૬ સંવત ૧૯૬૨

અમદાવાદ

ધી "ચીમનલાલ" પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં

અછેવરભાઇ ગોવિંદરામે છાપ્યો.

કિંમત ચાર આના.

ગુલાબે ગુલશન.

ભાગ ૪ થો

ગઝલ સ્તાન

ગઝલ—કાઝી

દીલ જાનસે ફીદા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો,
કુરબાન હો રહા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો,
તેરી ગલીમે આયા તેરે ઇસ્કને સતાયા
બદનામ હો રહા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો.
તેરી ઇશ્કકી કટારી દીલપર લગી હુએ કારી,
જખ્મી મંએ હો રહા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો
તેરે ગલેકા ગજરા મેરે ગલેમે હમેરા
ગલે હાર હો રહા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો.
શીબ્લીને ફુલમારા મન્સુર જા પુકારા,
સુલીપે ચડ રહા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો.
મુરદેકો ઝીંદા કરકે હમ કુએ ઇઝની પડકે,
મુજરીમ મએ હો રહા હું ચાહે બોલો યા ન બોલો.
આરા ચલ હુએ સરપર પહોંચા મએ દરપે મરકર
બલહાર હો રહી હું ચાહે બોલો યા ન બોલો.

ગજલ-મુઝરત

બંદા બના ચુકી હુએ હમકો અતાએ ખ્વાજા
દીલ હુએ નીસાર ખ્વાજા જા હુએ ફીદીએ ખ્વાજા
દેખી હુએ કુદરતીયોને શાને અદાએ ખ્વાજા,
એ ઇખ્તીઆર હોકે હમ હુએ ફીદાએ ખ્વાજા,
ચાહે ગદા બના લે ચાહે અમીર કરદે,
રાઝી હુએ હમ ઉસીમે જો હોરઝાએ ખ્વાજા,
જન્નતકી ક્યા હવીસ હુએ હુરોંકી ક્યા તમન્ના,
ઘરકર રહી હુએ દીલમે શાને અદાએ ખ્વાજા,

મુઝતર તેરી નઝરમે શાહોકી કયા હકીકત
અલ્લાહને બનાયા હમકો ગદાએ ખ્વાજા.

ગઝલ મહામુદશાહ

ચાલો સખી અજમેર નગર ખ્વાજેકા જોબન દેખતલો,
ફુલકી ચાદર માથે ઓડે મનમોહનકો દેખતલો,
નુરે ઇલાહીકા યેબરસત હએ ખ્વાજા પીઆકી ફુલીબહાર,
દુલો ચીશ્તી બન બએઠે હએ આકે દરશન દેખતલો,
સેજ રચી હએ ધુમ મચી હએ ગુંન ગાવન હએ ફુરો મલક,
જએ આગત હએ ચીશ્તી પીઆસે બર પાવન હએ મનકી મુરાદ.
દે તુ દાતા આન ભીકારીકો ખાસા ભોજન દેખતલો,
ગેસુ સજે હએ ચોખટકો મેરે ખ્વાજાકા અંગન દેખતલો,
તુમરે દરવાજે આન પડા મહેમુદશાહ અયે ગરીબ નવાઝ,
ગએર ભયો હએ હાલ મોરા તુમ ખ્યાલકે ચલવન દેખતલો.

કાહારવા—દાદર,

આવો આવો નગરીઆ હમારરે
પડી સુની સજરીયા હમારીરે—આવો
મોતી પરોહીએ બયેઠે હો તુમ બાલ બાલમે
ઝુલ્ફે બના બનાકે ફસાતે હો જાલમે
હોગી કએસી ગુઝરીઆ હમારીરે—આવો
એ હુસ્ન ચંદરોજ હએ હો કાસ ખીઆલમે
એક દીન ઝવાલ હોતા હએ આખીર કમાલમે
નહી બાજે બસરીયા હમારીરે—આવો
મુજ બાવફાકો ભુલગએ કીસ ખીઆલમે
સાયદ ફસે હો તુમ કીસી ગેસુકે જાલમે
જાત બીતી ઉમરીયા હમારીરે—આવો
યેક યેકસે યેક બડકે હએ હુસ્નો જમાલમે
ખોટા ખરા નીકલતા હમે કીસ્મતસે માલમે
જાઓ જાઓ નગરીયા હમારીરે—આવો
પહેલેતો દીલકો દે દીયા બે આઝમાએ હાલ
ફીર દીલહી દીલમે કહેતા હું અફસોસ હાએ દીલ
પડ ગઈ સુની સજરીયા હમારીરે—આવો
સાકીને રંગ દીયા મુજેહ રંગે શરાબમે
જલવા ખુદાઇકા નજર આયા શરાબમે

રંગદે રંગદે ચુંદરીઆ હમારીરે—આવો
ખ્વાજેકા નામ સુનકે મંએ આય હું દુરસે
કીસ્તી કો મેરી ભરદો મહમ્મદ કે નુરસે
ભરદે ભરદો ગગરીયા હમારીરે—આવો
સબ ઉમ્ર અપની હમને જો યુંહી તબાહકી
અબ સરપે લેકે જાતે હંએ ગઠડી ગુનાહકી
હાએ બીતી ઉમરીયા હમારીરે—આવો
મોહોતાજ હું ગરીબ હું બેશક હું મંએ મજબુર
કબ તક રહું મંએ આપકે કદમોંસુ દુર દુર
કભી સે લો ખબરીયા હમારીરે—આવો
સો કરવટે બદલતા હું પડતી નહી હએ કલ
કીસ ગુલકા હએ ખીઆલ મુજેહ હાએ આજકલ
કીસસે લડ ગઇ નજરીયા હમારીરે—આવો

ગઝલ—મોઅલ્લક

માંગતે હો મુફત દીલ કયુંકર સનમ દે દેંગે હમ,
પાંચ બોસે હયે બહા પર બેશ કમ દે દેંગે હમ,
બુલ હવીસ હમકો ન સમજો આશકે જાબાઝ હયે,
દીલ હયે કયા શએ જાંતેરે ઝેરે કદમ દે દેકે હમ,
વસ્લકા વાઅદા ન ટાલો જાને મન દે દેકે હમ;
આપકી દમ બાઝીયોપર અપના દમ દે દેંગે હમ,
હસરતે બોસોમે ગર યુંહી રવા લબ ચાટતા
ગોલ કર શરબતમે અયે દીલ તુજકો સમ દેંગે હમ,
યે કભી સાગીરમે દેખા હમને હાલે દો જહાં,
કરકે સાકી પર તસદદુખ જામે જમ દે દેંગે હમ,
દએરસે ગર વો બુતે સંગી યહાં આ જાયેગા,
ઉસકો રહેનેકે લીયે દીલકા હરમ દે દેંગે હમ,
અહેદ પએમા જીસ તરાહવો હમસે કરતે હયેઝરીફ,
ગએરસે મીલનેકી ઉનકોભી કસમ દે દેંગે હમ,

ગઝલે અલી

અયે મેરે પીર હીદાયતકે બતાને વાલે
નારે દોઝખસે મુરદોં બચાને વાલે
દરે અકદસપે ખડા આપકે આગે બંદા
લો ખબર જલદીસે મુરદોંકે જીલાને વાલે

આપકા બસ હય વસીલા હમે યા ગોસે ઉમમ
આપકો છોડકે અબ હમ નહી જાનેવાલે
એક નઝર લુત્ફકી ઇસ ખાદીમે કમતરપેહો
બાત સબ બીગાડી મુરીદોંકી બનાને વાલે
યે અલી આપકા મદદાહ હમેશા ગૌસે ઉમમ
આપ હયે બસ તસે છુડાને વાલે

ગઝલે રીંદ.

જામ ભરભરકે મુએ હોશરૂબા દે સકી
આજ ઇતની તુજે તોફીક ખુદાદે સાકી
ઝુમકા ઝુમલીકે મેરે મુહુંસે લગા સાકી
બાઅદ મુદદત તુ મુજે આજ ચખાદે સાકી
એક દો જામકે ખાતીર ન ચુરા મુજસે આંચ
અએન મસતીમે તુ મુજકો ન દગા કે સાકી
ક્યાહી મયરીદોંકો પીલવાતા હએ ચુન ચુનકે શરાબ
સાકી નહરે લબન ઇસકા સીલાહે સાકી
કહીં અરવાહ ન મએ ખારોંકી મહરૂમ રહે
પહેલે એક જામ ઝમીંપર તુ લુંઢદે સાકી
રહમત ઇસકી હુઇ મયે ખારોપે બદલી છાઇ
તુભીં મયે ખાનેકો લીલ્લાહ લુટાદે સાકી
તેરી ઉમીદપે રીંદ આયા હએ ઉફતાંઝાં
હો વે તીલછટ હીજો શીશેમેં પીલાદે સાકી

ગઝલ રીંદ

મુજ બલા નોશકો તીલછટભી હએ કાફી સાકી
બરદે ચીલ્લુ મે જો શીશીમે હો બાકી બાકી
બરકે પીલવાતા નહી પાલી સાકી
માફી મએ માંગતા હું દેતા હએ આધી સાકી
કુલ નાંગુનો પીલાતા હયે ખાંડી સાકી
કરતા હએ બઝામે ગુઝશતાકી તલાફી સાકી
જામે ન યાદીએ રીંદોકો ન શાહી સાકી
સલતનત હએ તેરે કુચેકી ગદાઇ સાકી
જાગ રીંદો દીએ મુજકો પીલાદી સાકી
હકન ... લગા માનીંદ શરાબી સાકી

મસતે કય જાને કીધર હમેરહએ કમબ્ત હમે કહા
ઉમ્ર સારી તેરી ભઠીમેં તગુઝારી સાકી
ભઈ પીહેવાકે કલેજા મેરા ઠંડા કર દે
આગે અંગુરને તોં આગ લગાદી સાકી
ઓરતો હસરતે સબ રીંદકે દીલસે નીકલી
જામે કૌસરકી તમન્ના હએ જે પ્યારી સાકી

મુસ્તઝાદે આલમ

ઝુલ્ફ પુર પેચમે દીલ એસાગીરફતાર હુવા—છુટના દુશવાર હુવા.
જયેકે બીઠલાએ નયા છયકા અઝાર હુવા—મુફ્ત બીમાર હુવા
ખાક સહેરાકી તેરે હીજરમે છાની અયેસી—હએસીયત તક નરહી,
યાર તલવોકે મેરે દશતકા હરખાર હુવા—ચલના દુશવારહુવા.
આપને હમસે કહાથા કેકલ આએગે જરૂર-અબતક આએ નહુઝુર,
પુરા વાઅદા ન કભી આપકા અગે યાર હુવા—રોઝ ઇકરાર હુવા,
હમસે છુપ છુપકે જો રાતોંકા ચાલે જાતેહો—ઇસકા બાઇસતો કહો,
દોસ્તી કીસીસે હુઈ કીસસે નયા પ્યાર હુવા—કૌન દીલદાર હુવા.
મેરે બાઇસસે જહાંમે હુવા શોહરા તેરા—માન અહેસાન મેરા,
શોરસે પુસફ તેરા હરએક ખરીદાર હુવાગમેં બઝાર—હુવા.

ગઝલ દીવાના

જીતના જી ચાહે સતાલે સીતમ ઇજાદ મુઝે
મોસલે તસ્વીર હું આતી નહી ફરીયાદ મુઝે.
આકે તુરબતપે મેરે રોકે કીયા યાદ મુઝે
ખાક ઉડાને લગેંજબ કરચુકે બરબાદ મુઝે
આજ કયું હીચકીયાં આઇ દીલે નાશદ મુઝે
શાયદ ઉસ શોખને ભુલેસે કીયા યાદ મુઝે
બુલબુલો તુમકી મુબારક રહે ગુલશને ચમન
ઝુબહ કરનેકે લીએ જાતા હએ સઇયાદ મુઝે
યા ઇલાહી દીલે બેતાબકો કહાં બીઠલાઉ
નઝર આતી નહી બસ્તી કોઈ આબાદ મુઝે
તેગ રખરખકે ગલે પરસે ઉઠા લેના હઅ
યે લગાવટ તેરી ભાતી નહી જલ્લાદ મુઝે
મયે વો દીવાના હું લીપટેગે જનાસેસે મેરે
બાદ મરનેકે ન છોડેગે પરીસાદ મુઝે

ગઝલ ઝામીન.

યા અલી જીસપે તેરે લુત્ફકા સાયા હોગા
તાજે શાહીસે બુલંદ ઉસકા તો પાયા હોગા
યા મોહમ્મદ હુએ તેરે સામને યુસુફ ઝરરા
દસતે કુદરતને તેરા હુસન બનાયા હોગા
જીસને કોનયે નમે સમઝા હયે તુમે પુશતેપનાહ
ઉસકો દારેનકી આફતસે બચાયા હોગા
ચાહ યુસુફકી રહી હોગી ન યુસુફકી તલબ
જીસકી આંખોમે તેરા નુર સમાયા હોગા
ખલકને જબકે ગીરાયા તુજે દીલસે ઝામીન
હઝરતે શાહને ઉલફતસે ઉઠાયા હોગા

ગઝલ ગરીબ.

કીસ કદર મંયે જો કરૂં યાર બડાઈ તેરી
અકલ હયેરાન હુએ મેરી દેખ સફાઇ તેરી
આફરીં કહીએ મીયાં તેરે મુસવ્વરકે તંઇ
જીસને ઇસ ખુબીસે તસવીર બનાઈ તેરી
કયા કરૂ કીસસે કહુ કોન કરેગા આસા
સખ્ત મુશકીલ હુએ મેરે હકમે જુદાઈ તેરી
યે જુદાઈ જો જહાંબીચ ન હોતી પેદા
યા ખુદા ખાલી ન રહેતી યે જુદાઈ તેરી
રોઝે મહશરકો ખુદા પુછેગા સખ્તીસે મુજે
તો મએ અએ દોસ્ત દીલાઉગા દોહાઈ તેરી
યા મોહમ્મદ તેરા દર છોડ કંહા જાએ ગરીબ
બાદશાહીસે તો બહેતર હુએ ગદાઇ તેરી

ગઝલ નઝીબ.

હમતો આશક હુંએ તેરે નાઝ ઉઠાને વાલે
તુમસે દેખ દેખે હુએ ગઝબુબ સતાને વાલે
બંદહર કહીં મોહબતમે ખબર લી ન મેરી
હમને જીસકે મુંસે દામ છુડાને વાલે
કલ લગે કરનેમેં કયા જલ્દ બઝથી ઘડીયાં
આજ કયા મરગએ ઘડીયાલ બજાને વાલે
કલ જો રસતેમે મુલાકત હુઈ તો યુ કહા

કહાં જાતેહો તરેહદાર જલાને વાલે
ગુઝરી મુદદતકે મેરે સાથ લીપટને નહી આએ
કયા હુએ યાર ગલે અપને લગાને વાલે.
યું તો ઔકાત ગુઝરતી હએ–મઝેદારીમેં,
ન મીલે ચએન મઝેદાર દીખાને વાલે.
અબકે મીલનાહો નઝીર યારસે જાકે કહેના
કયા ભલા હમ ન રહે યાર ગુલાને વાલે

ગઝલ કલંદર.

તુજેહ હએ શોક મીલનેકા તો હરદમ લો લગાતા જા
જલાકર ખુદ નુમાઇકો ભસમ તનપર લગાતા જા.
પકડકર ઇશકકી જાડુ સફાકર હુજરએ દીલકો
ધુંઇકી ધુલકો લેકર મુસલ્લાંપર ઉડાતા જા.
મુસલ્લા ફાડ તસબીહ તોડ કીતાબે દાલ પાનીમે.
પકડ દસ્ત મએ પસ્તોકો ગુલામ ઉન્કા કહતા જા.
ન મર ભુખા ન રખરોઝા નજા મસજીદમે સીજદાકર.
વઝુકા તોડદે કુઝા શરાબે શોક પીતા જા.
નહો મુલ્લા નહો બામન ધુઇકો છોડ નકર પુજા.
હુકમ નાના કલંદરયાં અનલહક તું કહાતા જા,

ગઝલ જફર.

સુરીયોમે હું ન રીન્દોમે ન મયેખારોમે હું.
એ ગુતો બંદા ખુદાકા મંએ ગુન્હગારોમે હું,
જો લેતા હએ વો બસ ફેર દેતા હએ મુજેહ,
મંએ અજબ એક જીનસે નાકારા ખરીદારોમેં હું.
ગાલીયા રોયા નીકલવા દો તુમ અપને બઝમસે,
એક મુદદતસે તુમારે નાઝ બરદારોમે હું.
હુકમ ગડવાનેકા દો લીલ્લાહ ખુદાકે વાસ્તે,
મંએ તુમારે સબ શહીદોંસે નમુદારોમે હું
મેરી મીલ્લત હએ મોહબ્બત મેરા મઝહબ ઇશ્ક હગે,
ખ્વાહા હું મંએ કાફરોમે ખ્વાહા દીનદારોમે હું,
ના કોઇ મુનીસ હયે મેરા ના કોઇ ગમગુસાર,
ગમહી મેરા યાર હયે મંએ ગમકે ગમખ્વારોમે હું
એ ગફર મંયે કયા બતાઉ તુજસે જો કુચ હુંસો હું

લેકીન અપને ફકરેદીકે કશ્શ બરદારોં મેં હું.

ગઝલ વલી.

દીલ લગા યારસે દીલ્લકા છુડાના મુશકીલ,
ઈશકકા ઝખમ લગા ઉસકા સીલાના મુશકીલ.
હુસ્ન હુએ દામે બલા ઝુલ્ફ હુએ દો કાલે નાગ,
જીસકે તંઈ નાગ ડસા ઉસકા જીલાના મુશકીલ.
આતશે ઇશ્કને બોહતોંકા કીયા ખાના ખરાબ,
આગ દરીયાકો લગી ઉસકા બુઝાના મુશકીલ.
તીફલ નાદાન છબીલા મેરા દીલ અએ પયારે,
મકતબે ઈશકમેં તઆલીમ દીલાના મુશકીલ.
જો ઉમર યાદમે ગુઝરી સો ગનીમત જાનો,
સોગયા ઇશકમે ફીર ઉસકા જગાનામુશકીલ.
રોઝ મખફી વલી ઝાહીર ન કીસીસે કરના'
હાથસે બલ ગઈ ઉસકા ફીર આના મુશકીલ.

ગઝલ દાગ.

સીતમહી કરના જફાહી કરના નીગાહે ઉલફત કભી ન કરના,
તુમે કસમ હએ હમારે સરકી હમારે હકમેં કમી ન કરના
હમારી મય્યતપે તુમ જો આના તો ચાર આંસુ બહાકેજાના,
ઝરા રહે પાસ આબરૂભી કહીં હમારી હસી ન કરના.
લીએતો ચલતે હંએ હઝરતેદીલ તુમેભી ઉસ અનજુમનમેલેકીન
હમારે પહેલુમેં બએઠકર તુમ હમીસે પહેલુ તહી ન કરના.
નહીં હએ કેછ કતલ ઉનકા આસાં યે સખ્તજાન હએ બુરીબાલાકે.
કઝાકો પહેલે શરીક કરના યે કામ અપની ખુશી ન કરનાં
હમ એક રસતા ગલીકા ઉનકે દીખાકે દીલકો હુએ પશેમાં
યેહ હઝરતે ખીઝરતેકો જતાદો કીસીકી તુમ રહબરી ન કરના.
બુરી હએ એ દાગ રાહે ઉલફત ખુદા ન લેજાએ અયેસે રસતે,
જો અપની તુમ ખયેર ચાહતેહો તો ભુલકર દીલ લગી ન કરના.

ગઝલ અહસન.

હમેં જબ દેખતે હયે ઉનકો ઉલફત આહી જાતી હએ,
મસલ સચ હયો કે સુહ દેખેકી ચાહત આઇ જાતી હએ,
બશરકો ચાહીએ મીલતા રહે સારે ઝમાને સે,
કીસી દીન કામ યે સાહીબ સલામત આહી જાતી હએ.

અદાવત હોગઇ હએ ઉનકો કહેનેસે રકીબોં કે,
જબ આ જાતા હએ ઝીકરઆપના મોહબ્બત આહી જાતી હયે.
અબ સકરતાહએ અએ નાસેહ નસીહત ઇશક બાઝીમે.
જવાની મે હસીનોંપર તબીઅત આહી જાતી હએ.
ગમોં ને ગોદકે અહસનકો ધુલાકર કર દીયા કાંટા,
લબોંપર આહ અયે યારો બદીકફત આહી જાતી હએ.

ગઝલ અલી.

ચહેરએઅહમદ નઝરઆતાનહી વાયેકીસમત કામ બનજાતા નહી,
આપકી ફુરકતમેં ઇસ લાચારકો યા રસુલઅલ્લાહ ચેનઆતા નહી.
હો મઝારે મુસતફા પેશે નઝર, યે મુકદર રંગ દીખલાતા નહી,
યા નબી આઉં મદીનેકીસતરેહ, સાથ અપનેકોઇ લેજાતા નહી.
ચેહરએ અહમદકા જો હએ શેફતાવોકભીસુએબુતાં જાતા નહી,
આશીકે અહમદ હું મંએ અએશેખજી આપકા કહેના મુજે ભાતા નહી,
દેખું ફીરમએ રોઝએ શાહેઅરબ બખ્ત એયે અલી બદલજાતા નહી.

ગઝલ અહમદ.

ખુદાકે રૂબરૂ જબદીન કયામતકા બપા હોગા,
રસુલે હાશમી ઉમ્મતકા સારે પેશવા હોગા.
મુજે હયે ખોફ ઉસ દીનકા નજાનું કોનસા દીનહો
ઉતરકર શમસ જબ નીચે સવાનેઝે ખડા હોગા,
વસીલા હયે મુજે ઉનસે જોહએંગે દોસ્તઅલ્લાહકે,
નવાસા ઉસ પયંમબરકા શહીદે કરબલા હોગા.
કયામત-આએગીજીસદીન ઝમી ઓર આસમાં ઉપર,
તો ઉસદોનોં જહાંકે બાદશાહકા સીર ખુલા હોગા,
ગુનહગારોં કો બખશાએંગે ઝાતે કીબરીયાસે વો,
બજુઝ જાતે પયંમબરકે ન કોઇ દુસરા હોગા.
ખુદાકે વાસ્તે મુજકો વહાં પહોંચાઇયો યારો,
જહાં લે હાથમેં નેઝા ખડા મુશકીલ કુશા હોગા
શહીદે કરબલાકા ખુન જબખાતુન માંગેગી
ખુદા જાને વહાંપર ઉસઘડી કયા માજરા હોગા.
ખુદાકો યાદકરઅહમદ કયું ઇતના ખોફ ખાતાહયે,
શફાઅતકે લીએ તેરે મોહમ્મદ મુસતફા હોગા.

ગઝલ વહશી

તેરે સાની અગર કોઇ બશર હોવે તો મએ જાનું,
બશર તો કીયા વલે શમસો કમર હોવે તો મયેજાનું
તુમ અપની ઝુલફે નાગનકો મેરે મુંહસે મીલા દેખો
અગર વોહ લાખમી કાટે અસર હોવેતો મંએ જાનું
નીકાલો ખુરકે કો રૂખસે રહી શબ વસ્લકી થોડી
તુમ અપને ઝુલ્ફકો ખોલો સહર હોવેતે મંયે જાનું
જરા સુપકે રકીબોંસે મેરી આંખોમે આ બયેઠો,
અગર કોઇ લાખભી ઢુંઢે ખબર હોવેતો મયે જાનું
તેરે વહશી મીઝાજીકા મુજે ડરહુએ મેરે પીઆરે
અગર હમ જાનતક દેવેં કદર હોવેતો મંએ જાનું

ગઝલ તમન્ના

દીલમે વહશતકા તકાઝા હુએ મચલ જાનેદો,
ઝબત કહેતા હુયે કે ટલ જાએતો ટલ જાને દો.
મએ કશી ખુબ કરો તો બાકી જલદી કયા હુએ,
હસરતે દીલકી મેરી મેરી જાન નીકલ જાને દો,
હઝરતે દીલ ન કરો કત્લમે જલદી ઇતની,
ઠયેરો ઠયેરો ઝરા કાતીલકો સંભલ જાનેદો.
હસરતો યાસ તમન્ના તુંમે વહશતકી કસલ,
બીડ છોડો મુજે જંગલકો નીકલ જાને દો,
વસ્લકી રાત હુયે અરમાન હુયે દીલમે લાખો,
હોસસે દીલકે મેરી જાન નીકલ જાને દો.

ગઝલ ડમીરે

હઝાર દીલસે હું તુજપર ફીદા ખુદાકી કસમ,
મુદામ દરપે હું તેરે સદા ખુદાકી કસમ.
નહી હું યાદસે બાહીર તેરે ઝરા એક કદમ,
સનાહી કરતી હું તેરી સદા ખુદાકી કસમ,
તુખ્વા રહમ કરેયા નીગાહે કહરે સનમ
ન હોગે મુજસે મએ હરગીઝજુદા ખુદાકી કસમ
તા ઉમ્મર લીખુગી અલતાફ તેરે બરકાગઝ
ન હોવે શરમા મેરેસે અદા ખુદાકી કસમ,
હમેશા રખતીથી દીલબર આરઝુ દીલમે

મીલાદે યારકો મેરે ખુદા ખુદાકી કસમ.

ગઝલ રીંદ.

બરબાદ ન જાએગી યે ફરીયાદ હમારી,
કોઇ તો સુનેગા દીલે ના શાદ હમારી,
ઉઠ જાએંગે જબ હસતો હમે યાદ કરોગે,
ભુલે હુએ બએઠેહો અબસ યાદ હમારી
થરા રએઠેહો અબસ યાદ હમારી
થરા રએંગે યર્ખે ફરીશતે સભી નકર,
તાઅર્શ જો પોંહોચી કભી ફરયાદ હમારી.
અછછા નહીં હરવકત અસીરોંકા સતાના.
પડજાએ કહીં આહ ન સઇયાદ હમારી
રીનદાના કલામ અપના પસંદઆતા અયેરીંદ,
અકસર ગઝલેં પડતે હએ ઉસતાદ હમારી.

ગઝલ ખામોશ.

તુ ન કર અપને લીએ તદબીર અપને હાથસે,
કામ કરતી હએ તેરી તકદીર અપને હાથસે,
ગબ્રકો કર રામ રામ ઔર શેખસાહીબકો સલામ.
હકને ખીચીં હયે હરયેક તસવીર અપને હાથસે.
કલબ અપના સાફ કરલે સોના રૂપા હએ ગેહી,
ફેંકદે પારસકે તંઇ અકસીર અપને હાથસે.
કબ્રપર મજનુકો જાને લએલી ગર દામન કુશાં,
લાશ નીકલેગી કફનકો ચીર અપને હાથસે.
દામને આલુદાહ અગે ખામોશ હોતા કય અજબ
પાક કરદેં રજરતે શબ્બીર અપને હાથસે.

ગઝલ રીંદ

જો ઇસકે હકમેં સમજા વો બહેતર બના દીયા
મુજરો ફકીર તુજકો તવંગર બના દીયા,
ખાલીકને એક એકસે બહેતર કીયા હયે ખલક
દારા કોઇ કીસીકો સીકંદર બનાદીયા.
ગાફીલ મુકામે રશક નહી જાએ શુક્ર હએ,
સોસે બુરા તો એકસે બહેતર બનાદીયા,
સાહીબ કમાલ રખતે હએ અકસીરકા ખવાસ.
સુરકી ઉઠાઇ ખાકકી ઔર ઝર બના દીયા.

ગરદ મએ તૌક પાઉમે ઝંજીર ડાલી રીંદ,
સોદાયુંકો અપને યે ઝેવર બનાદીયા.

ગઝલ મોમીન.

વો જો હમમે તુમમે કરારથા તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો
વોહ યાને વાયદા નેબાહકા તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો.
વો જો લુત્ફ મુજપે થા પેશતર વો કરમકે થા મેરે હાલપર.
મુજે સબ હએ યાદ ઝરા ઝરા તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો;
વો નયે ગીલે વો શીકાયતે વો મઝેહ મઝેહકી હીકયતે,
વો હરેક બાતમે રૂઠના તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો,
કભી બયેંઠે સબમે જો રૂબરૂ તો ઇશારતોંહયે ગુફતગુ.
વો બયાન શોકકા બરમલા તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો,
કભી હમને તુમમેભી ચાહથી કભી હમસે તુમસે નીબહાથી.
કભી હમભી તુમભીથે આશના તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો;
જીસે આપ ગીનતેથે આશના જીસે આપ કહેતથે બાવફા.
મંએ વહી હું મોમેને મુબતેલા તુમે યાદ હોકે ન યાદ હો.

ગઝલ નયાઝ.

ઇશ્કમે તેરે કોહે ગમ સરપે લીયા જો હો સોહો
અયેશો નીશાતે ઝીન્દગી છોડ દીયા જો હોસોહો.
હીજરકી સબ મુસીબતે અર્ઝકી ઉસ્કે રૂબરૂ,
નાઝો અદાસે મુસ્કુરા કહેને લગા જો હો સો હો
અકલકે મદરેસેમે ઉઠ ઇશ્કકે મએકદેસે આ,
જામે ફનાંએ બે ખુદી અબતો પીઆ જો હોસોહો.
હસ્તીકી જો સરામે આ રાતકી રાત બસ રહા,
સુબ્હ અદમ હુવી નમુદ પાઉં ઉઠા જો હોસોહો;
પુછો ન મુજ મરીઝસે યારો સલાહે કાર તુમ,
અપને તો અબ રહે નહી હોશ બજા જો હોસોહો;
દુનીઆકે નેકો બદસે કામઅબતો નીઆઝ કુછ નહી.
અપનેસે જો ગુઝરગયા ફીર ઉસે કયા જો હોસોહો.

ગઝલ જામીન

દીખલાદે જમાલ અપના તલબગાર હું તેરા,
મુસાફી તરેહ તાલીબે દીદાર હું તેરા.
કુછ હુરકી ખ્વાહીશ હએ ન જન્નત કી તલબહએ.

મુદ્દતસે મેરી જાન ગીરફતાર હું તેરા
દુનયાંમે ઝુલીખાંકી રોહત અએ મેરે યુસુફ,
બાઝારે મોહબ્બતમેં ખરીદાર હું તેરા.
બેહોશ કીયા હએ મુઝેહ જલ્વેને તુમ્હારે,
ઈતની તો ખબર હએ કે ખબરદાર હું તેરા.
બુલબુલકી તરેહ શોરો ફુગા કરતે હએં બદબ્વાહ,
મએં ખાર નહી યાર મએં ગુલઝાર હું તેરા,
મંએ બાદએ પએમા ગમે વહેદતકા હું સાકી,
દે જામે મોહબ્બત મુઝેહ મએ ખ્વાર હું તેરા.
અએ સાહેબે ગએરત મેરી જલદીસે ખબર લે,
બદનામ હુવા મએં સરે બાઝાર હું તેરા.
કાંટાસા ખટકતા હું રકીબોંકે જીગરમે,
ગુલહું મએ તેરા બાગકા યા ખારહું તેરા
ઝામીન તેરી ફુરકતસે લબે જાનહએ પ્યારે,
આ મીલ મેરે ઈસા કે મંએ બીમાર હું તેરા.

ગઝલ.

ખુદા જાને યે કીસ્મતગે હમારે કયા લીખા હોગા.
જો ઝાહેર હયે સો દેખેંગે મગર બાતીનમે કયા હોગા.
જો હએ મહબુબ અલ્લાહકા હમારા વો વસીલા હયે,
નવાસા જીસ પયગંબરકા શાહીદે કરબલા હોગા.
ન હોવેગી ઝમીં આસ્માં કયામત હોવેગી કાયમ,
ફના ફીલ્લાહ હકે ગુલશનમે યેક ગુન્ચા ખીલા હોગા.
ઉસે કયા ખઓફ હએ યારો અઝાબે રોઝે મહશરકા,
કે સાબીત જીસકે સીનેપર દરૂદે મુસ્ત ફાતા હોગા.

ગજલ હકીમ.

હમને અફલાક કા સો રંગ બદલને દેખા
પર મંએ કીસમતકે નવીશ્તેકા ટલતે દેખા.
મરઝે ઈશકમે આજીઝ હએ ખુદાઇ સારી.
સદ ફલાતુંકા વહાં હાથકી મસલતે દેખા,
બઝમે દુનીયાંમેં અજબ હએ ન જીનુંન હો અસર
યાં પરીશનો કે તઈ પાઉં ફીસલતે દેખા.
પેશ તુજ પરતવે દીદારકે હનસા કયા હએ,

હમને શાહ તુર કો ઇસ જા ન સંભલતે દેખા.
સબ તડપતે હુએ જુદાઇસે સનમકે બીસમીલ,
લખતે દીલ હમને ફકીહકોબી નીગલતે દેખા,

ગજલ કૈસ.

જાકે ગુલઝારસે સઇયાદ ફીરાયા ઉલટા,
કયા નસીબા હયે તેરા બુલબુલે શયેદા ઉલટા.
તને ઉરીઆનીસે બહેતર નહી દુનીઆમે લીબાસ,
યે વો જામા હયેકે જીસ્કા નહી સીધા ઉલટા.
ગાલીયાં આપહી દો આપહી હો જાઓ ખફા,
જાકે ગએરોસે કરો ફીર મેરાશીકવા ઉલટા.
નામ ઉસ્ને જો સુના ઇસ્કકી બીમારીકા,
મેરે દરપરસે ફીરા આકે મસીહાઉલટા.
યાદ આયા જો મુજેહ કુએ સનમ હશરકેદીન
દરે ફીરદોસ તલક જાકે ફીરઆયા ઉલટા.
નાલા કરનેસે મેરે ચાર ખફા હોતાહએ,
રહમકી જા ઉસે આ જાતા હયે ગુલટા.
કયેસકે તરહસે હો જાતે હજારોં શયેદા.
પરદા મહમીલકા જો રપ્તી કભી લયેલા ઉલટા,

ગજલ રજા.

તુને કુછ કદર મેરી આહ ન જાની અફસોસ
કદરદાનીસે કોઇ બાત ન માની અપસોસ
દાસતાં દરદ કી અપની મેં યે કહું કીસકે આગે,
કોઇ સુનતા નહી મેરી કાહાની અપસોસ.
ચશમેં તર ઝોઅફે બદન ખુશકીએ લબ ઝરદીએ રંગ
યે મીલી દરદો મોહબ્બતકી નીશાની અફશોસ,
દીલ અગર કહેનેમે હોતા તો યે દુખ કીયું હોતા,
હએ બગલમેભી મેરે દુશમને જાની અફશોસ,
રહમ આતા હએ રજા દેખ તેરા હાલ મુજે,
મુફ્ત બરબાદ ગટ તેરી જવાની અપશોસ.

કાફી.

જીનુ ઇશ્કમે સર ન દીયા દો જુગ જીઆ તો કયા હુવા—જીનુ
જોગી જુગત જાને નહી કપડ રંગા તો કીયા હુવા,

અપના ઘટ રંગા નહી પ્રગટ રંગાતો કયા હુવા,
દરીયા કીનારે માલમ ખડા માલર જાને દરીયા મેરા
ડુબકી દીયા મોતીના મીલા માલમ બનાતો કયા હુવા
મકકે મદીને શેહેરમે સીઝદા દીયા તો કયા હુવા—
દીલકા કુફર દુટા નહી કલમા પડા તો કયા હુવા—જીનુ
ચરખા પુકારે રૂઇ રૂઇ આશક પુકારે મઓલા તુહી તુહી,
આદમકુ દમ પુછા નહી રો રો મુવા તો કયા હુવા—જીનું
કહે છાવલી સુનરે પીયા પીઉ પીઉ કરતે મેરા જીવ ગયા,
જીનું પ્રેમરસ ચાખા નહી રસીઆ બનાતો કયા હુવા—જીનું

બહારે ગુલશાન.

ભાગ ૫ મો.

ગઝલ

બુતોંસે બચકે ચલતા હુ પર આફત આહી જાતી હએ,
યેહ કાફીર વોહ કીયામત હે તબીયત આહી જાતી હએ.
યે સબ કહેનકી બાંતે હએ હમ ઉનકો છોડ બેઠે હએ
જબ આંખેચાર હોતી હએ મુરવ્વત આહી જાતી હએ.
બનાવટસે નહી નાઝુક મીજાજ કુછ હસીનો પર,
ખુદા જબ હુસ્ન દેતા હએ નીઝાકત આહી જાતી હએ
ન ઉલઝો તઆના દુશમનસે એસા હોઇ જાતા હએ
જહાં ઈખલાસ હોતા હયે શીકાયત આહી જાતી હએ
ઝહીર ખસતાં જા શબ સોરહા કુછ કહાકે સુનતે હએ
તઆ જુબ કીયા હયે ઈનસાંકો હુમીયત આહી જાતી હએ

ગજલ સચાદી.

અએ માંહે આલમ સો જનમ અઝમન મેરા રંજદઈ
અએ શામાશબઆહ રોઝે મન અઝમન ચરા રંજીદઈ.
યકશબ હેરા રેહુમાં કુનંગતાગનો દીલકુરણાં કુનંમ.
જાએ તો દર ચસમાં કુનંગ અઝમત મરા રંજીદઈ.
મન આશકે ઝાર તો અમ અઝજાં વફાદારેતોઅમ,
તાઝીદા અમ બારે તો અંમ અઝમન મરા રંજીદઈ
મન આશકે દીવાના અંમ અઝમન મરા રંજીદઈ
તુ શમઆ મન પવાના અંમ અઝમન ચરા રંજીદઈ

રંજીદઇ રંજીદઇ અઝમન ગુના ચેદીદીદઇ
હાયક ગુનાહ બખશી દઈ અઝમન ચરા રંજીદઇ.
મન સાદીએ દીલ ખવાહેતો અગરએતોતું માહનો,
મનયારનેકો ખવાહતો અઝમના ચરા રંજીદઇ,

ગઝલ સાઈલ.

કહુ કયા રૂતબએ વાલા મોઇનુદદીન ચીશતીકા,
જીસે દેખા વો હયે શએદા મોઇનુદદીન ચીશતીકા,
તુરબ વીરદે ઝબાં હરદમ યે નામે પાક ચયે આદમ
ચીરાગે મંઝીલે ઉકબા મોઇહેદદીન ચીસતીકા
તમન્નાહે મલાઇકકોકે ચુમે આનકર ચોખાટ,
ફુચ્ ઐસાહી હે દરવાઝા મોઇનુદદીન ચીસતીકા.
ચલોં અયે તીશનગાનેમા આરેજત સેરાબ હોં ચલકર.
રવાના ફયેઝકા દરીયા મોઇનુદદીન ચીસતીકા,
નહી ખાહશ તેરે જન્નતકી એ રીદવાં નહી હસરત,
હમે કાફીહે દરવાઝા મોઇનુદદીન ચીશતીકા.
બર આયા ઉસમે જો કોઇ રહા માહફુઝ દોઝખસે,
દરે જન્નતહે દરવાઝા મોઇનુદદીન ચીશતીકા,
ગુલામે ખાક પા હું મઐ ગુલામે ખાક પાસાઇલ,
મોઇનુદીન જીલાંકા મોઇનુદદી ચીશતીકા.

ગઝલ ચીશ્તી.

નાઓંમે નદીયા ડુબીજાએ ઝરા તુમ દેખોરે લોકો—નાઓ,
એક અચંબા હમને દેખા મછલી ચાબે પાન.
કવા બજાવે બાંસરી ઔર મેડક તોડે તાન—નાંઓમે,
એક અંગમા હમને દેખા કુવેમે લગ રહી આગ.
કીચડી પાની જલ ગયા ઔર મછલી રહે ગઇ સાપ—નાઓ
બદા ન ડુબે ખડી ન ડુબે હાથી મલમલ નાહે.
કોટ કંગુરે પાની ચડ ગયા ચીડીયા પીઆસી જાય—ના,
સાસ કુવારી બહુ હમલસે નનંદ સુનેહરા ખાએ;
દેખને વાલી પુત જની તો પડોસન લોલી ગાએ—નાઓંમે,
કીડી ચલી સાસરેરે નઓ મન કાજલ બાહાઈ,
શુરે હાથી લીએ બગલમે ઉંટ લીએ લટકાએ—નાઓમે.

ગઝલ નઆત.

રૂખ બતા અરશપે નઅલએનસે જાને વાલે,
શબે મેરાજમેં અલ્લાહકો પાને વાલે.
ફીતના તરસાઓ ન બસ હીજરમે લીલ્લાહ મુરેહ,
યા નબી ઉમ્મતે આહીકે છુડાને વાલે.
ઝીહાં કર ઇસ દીલે બેતાબકો બુલવાલો શીતાબ,
આપ તે કુમસે હુએ મુદોંકો જીલાને વાલે.
ઉનકા દીદાર દીખા મુજકો ઇલાહાં જલદી;
જો હુએ ઉમ્મતકો મોહબ્બતસે બુલાને વાલે
હશરમે પાએગે હરએકસે આલા રૂતબા,
ઉમ્મતે હઝરતે અહમદકે કહાને વાલે,
દાખીલે ખુલ્દે બરીં હશરમે હોંગે લારએબ,
નઅતે અહમદકે જો હુએ પઢને પડાને વાલે
હશરમે કમું ન રેહે ઝેર સીવાએ અહમદ,
સરકે બલ મહફીલે મીલાદમે આને વાલે
અરઝુ વોહ કભી જીનહાર જનાંકી નકરે,
યા નબી હકીકે કમતરકે બરોઝે મહશર.
આપ લારએબ હો જન્નતકે દીખાને વાલે,

કુમરી જીલ્લા.

અપને શહેઝાદે આલમકે લીયે
જંગલ સહેરા બીયાબાન ફીરી—અપને
તન ખાક લગા પહેની કફની
લે જોગનકા સામાન ચલી—અપને.
ઉતર દખન પુરબ પચછમ,
દીલી શહેર મુલતાન ફીરી—અપને.

દાદરો

નઝારા ભર મારરે, હો ગેરીઆને—નઝારા
અરે ફુલ માલી સૈયાં ફુલ માલી.
કહોરો બીહારીસે—નઝારા ભર મારરે.
સૈયાં તુતો લાઇ હારે તુતો લઇ.
સગર લીનો ચોડારે—નઝારા ભર મારરે.

સઇયાં તેરી તીરછી નઝર મારે પ્યારીરે.
જાદુના કર ડારેરે—નઝારા ભરૂં મારારે,

ઠુમરી-જીલા.

દીલદેકે હમે બદનામ કીયા, અબ કહાં જાતે હો મોરા પીઆ—દીલ
કારી મટાં ગન હોતે હટા, અબ થર થર કાંપે મોરા જીઆ—દીલ

ઠુમરી.

કાહે મોહે ગવાવન જટકે, મેં જાઉ તોરે લટકે—કાહે,
ભજન તોરે મુની સયાની. આંખયાઓ ખટકે—કાહે.
મીઠે મીઠે મોહે લુભાવે નૈનાં તેરી હટ હટ હટકે—કાહે,

ખ્યાલ કાહાનડે.

ઘર જાને દે છાંડયે રી બૈયાં
હા હા કરતા તોરે પૈ પડતહુ મે હનસે જાુકેરેયાં—ઘર
અગર બગરરે લોકવા સુતત ચરચા કરતે ધીરજ નારીય.
જાવોજી જાવોજી નાતો ખ વાગે ગલિયાં—મોહન

ઠુમરી.

કભુ હોતે ખુશી કભુહોતે ખફા એસી નાદાનોકી દોસતી કયા—કભુ
એ સામે જાનતી પી રીત નહી કરતી—
છોટાસા જીયરા લેતી બચા—એસી નાદાનોકી દોસ્તી કયા—કભુ

ઠુમરી.

પીત જોડેકી લાજ રાખો સઇયાં દુર દેશ મત જાવો.
મોરે બાલમાં—બીનતી કરૂ કપકરૂં પઇયાં દુર દેસ મત.
મોરે સઇયાં હાથ જોડું કડપરૂં પઇયાં—પીત જોડેકી

ગાયન.

નૈનાં લગાએ કહાં જાઓગે ખલાસી મીયા—નૈનાના લગા.
કપતાન ખાવે મુરગી સરંગ ખાવે બકરા
હમ ગરીબ ખલાસી કહી ઓઝડી,
કંહી ફેપ્સા કહી તીલ્લી રે—નૈના લગા,
કપતાન પીપે ચકસા સરંગ પીવે બીરાંડી.
હમ ગરીબ ખલાસી કહી ઓઝડી,
કંહી ફેપ્સા કહી તીલ્લી રે—નૈના લગા.
કપતાન પીવે ચકસા સરંગ પીવે બીરાંડી.
હમ ગરીબ ખલાસી કહી તારી,

કહી બેવલ કહી રાસી રે—નેના લગા
કપતાન ખાવે કટલેસ, સરંગ ખાવે બચેડે.
હમ ગરીબ ખલાસી કહી ખીચડી,
કહી રાટી કહી ચટનીરે—નેના લગા,
કપતાન ફીરે ઘોડે સરંગ ફીરે ગાડી,
હમ ગરીબ ખલાસી કહી ચલતે.
કહી ગીરતે કહી પડતે રે—નેના લગા,
કપતાન સોવે કેબીન સરંગ સોવે ફાલકા,
હમ ગરીબ ખલાસી કંહી તુતક,
કહી મોરા કહી ફાલકારે—નેના લગા.

બાહારે ગુલશાન.

ભાગ ૬ ઠો.

જુગની.

પરદેસને જુગની લે ગઇ—પંજાબાન જુગની લે ગઇ.
મેરી દીલબર જુગની લે ગઇ—
મેરી જુગનીકે તાગા કાલા—કોઇ લે ગયા કીસ્મત વલા,
મેરી પીઆરી જુગની લે ગઇ—
મેરી જુગની બટી હવે થગની—લો આઇ ઉસકી સંગની.
મેરી ભેલી જુગની લે ગઇ—
મેરી જુગનીકા તાગા લાલ—જુગની રંગ બરંગ કમાલ,
મેરી મતવાલી જુગની લે ગઇ—
મેરી જુગનીકા નાઝુક મોતી—દીલ રખે હીરાકમે રોતી,
મેરી ભોલી જુગની લે ગઇ—

ગઝલ—ઇન્શા.

ઝીડકી સહી અદા સહી ચીને જબી સહી
યે સબ સહીપર એક નહીંકી નહી સહી
મરના મેરા જો ચાહે તો લગ જા ગલેસે ટુક,
અબ ઝાંકે દમ યે મેરા દમે વાપસી સહી
ગર નાઝનીન કહેનેસે માના બુરા હો કુચ,
મેરી તરફ તો દેખીએ મંએ નાઝની સહી.
આગ બડે જો જાતે હો કયું કઓન હયે યહાં,

જો બાતજો હમકો કહેની હયે તુમસે નહી સહી.
મન્જુર દોસ્તી જો તુમે હયે હરયેકસે,
અબ તો કયા મઝામકો ઇન્શાસે કી યહી.

શેઅર.

પાની ભરે હયે પારો યહાં કુરમઝી દોશાલા,
બંનીકી સજ દીખાકર સકતીને માર ડાલા.

ગઝલ વલી.

એ વફાંઇ નકર ખુદાસુ ડર, જગ હસાઇ નકર ખુદાસુદર.
હયે જુદાઇમે ઝીંન્દગી મુશ્કલ, આ જુદાઈ નકર ખુદાસુદર.
ઉસકું જો આશનાઇ દરકાર હયે, આશનાઈ નકર ખુદાસુદર,
આરસી દેખકર ન હો મગરૂર, ખુદ નુમાઇ નકર ખુદાસુદર.
અયે વલી ગએર આસ્તાને યાર, જુબ્બે રાઇ નકર ખુદાસુદર,

શેઅર.

ઉદી વરસાકી નહી તેરે રઝાઈ સરપર,
માજબી રાત વય તારો ભરી છાઇ સરપર.

ગઝલ-ઇન્શા.

જો ચાહે તુ મુન્જસે હસોડેકી ખએર,
તો યું દેખ ઇસ ઘોડે જોડેકી ખએર.
કુદાદે નશેકે મેને રખ્શકો,
મીઆ સાકી ઇસ ઝુલ્ફેકઓડેકી ખએર.
દીખાઇ મુન્જેહ સએર બાગે ઇરિમ,
ખલાહી હો ઇસ સબ્ઝેઘોડેકી ખએર.
હસાયા જો મંએને તો બોલે નહી
નઝર આતી કુચ પસ નગોડેકી ખએર
લગા બએઠ ઇન્શાકો ઠઓકરતોં મેક
અરે અપને સેતનેકી તોટેકી ખઅર.

શેઅર.

રાતકો કહેને લગા એરૂકે મુંહપર હાતફેર
કુદરતે હકસે લગી હાત અંખેકે બટેર.

ગઝલ ફેરહત,

કીસ્સએ હીજરે ગુતાં હોશમે આલું તો કહું,
થામ લું ઝબ્ત કરં દીલકો સંભાલું તો કહું.

દેકે દમ દામ જો મુખે તો કહા મુદ્દને.
અયે ગુલેખાં ઇસે બાઝાર દીખાઉં તો કહું.
ઝરે રૂખસારસે બોસે કી હો મુ કયા કીમત,
આશની દેખલુ કસ દેખલુ તાલુ તો કહું.
ઝરે દીલ અપના યે ખાલી રહે અભી કયા માલુમ,
દેખલું જાચલું ખુબ આચ દીખાલું તો કહું
સર ગુઝરતે ગમે ગેસુસે વો મરહમ હોગે,
અપને સર બયેઠે બીઠાએ જો બલાલુ તો કહું.
રાઝ દીલકી ન કીસીકો હો ખબર કાનો કાન,
ફેરહત અગીઆરકો જબ બજમસે ટાલું તો કહું.

ગઝલ ઝામીન.

દીખદે મેહેજમાલ અપના મંએ જાંતલબહું યે તાલ કયા હયે
યે ખાકસારોંસે રન્જ કયા હયે યે બેકસોસે મલાલ કયા હયે.
કમાને અબરૂએ તેગ ખુની કઝા હયે કબઝેમે ઉસકે કાતીલ,
તુમ્હારે અબરૂકે આગે મેહેરૂ ફલક પે રોશન હીલાલ કયા હયે.
લગી હવે જંજાલ મેરી જાંકો મંએ પેચ ખાતાહું મીસલે સુમ્બુલ
કે કયેદ કરનેકો મુર્ગે દીલકે તુમ્હારી ઝુલ્ફોકા જાલ કયા હયે.
યે મીઠી બાતે અદાકી છતવન રસીલી આંખોને હમકો મારા,
જો તેગ ખુરરાસે હમકો મારો તો આપકા કુચ કમાલ કયા હયે.
યે દીલમે હસરતહી લે ચલે હમ ઝબાપર અપના યેહી શીકાયત,
કભી ન પુછાકે તેરા ઝામીન હમારી ફુરકતમે હાલ કયા હયે.

લાવણી.

તેરી ઉલ્ફતપે હુવે બદનામ ન નીકલા તુજસે હમારા કામ
ખફા કયું હમસે હુવે જાની-જુદાઈ કયું દીલપર ઠાની.
જીગર ગુલ ગુલકે હુયે પાની ઉઠાઇ લાખો પરેશાની,
ચંચલ અચપલ ચલી રસ્તેસે હમપે ચલાવે તીર.
તુજકો ખુદાકી કસમ હએ જાલીમ બતા મેરી તકસીર,
ખોયા હએ ગાંઠકા હપને દામ—ન નીકલા તુજસે,
દીલમે લએલગીહએ દરશનકી—ગાંઠ તુમ ખોલોતનમનકી
દુવાએ મીસાલ ગુલશનકી જાએગી બહાર જોબનકી.
કલસે દીલ બેકલ હએ મેરી જાં સુનકે તેરી તકસીર,
હાલપે મેરે લુત્ક કરમકર બેહેરે ખુદા બેપીર.
ગુઝરા રો રો સુબ્હ વ શામ—ન નીકલા,

દીખાકે મુખ્ડ મુતે ગલેમે ડાલી તમોહ ઝન્જીર.
નીગાહ બરછી અબરૂ શમશીર દીલે આશકકો ડાલો ચીર.
શકલ પીઆરી તેરી મેરી આંખોમે હએ દીન રએન.
યાદમે તેરી આઠુ પહર રહેતા હું બે ચએન,
નહીં એક પલ દીલકો આરામ—ન નીકલા.
અભી મીલના હોતો આ મીલ વગર ન કત્લહી કર કાતીલ,
ન જાના છોડ મુજેહ બીસ્મીલ કે આ હો મેરી મુશકીલ,
ખીઆલ નીખારે ઇંસાજીરે ઓર નએ હયે છંદ,
સુનકે સબાકે બીચ ઝંખા દુસ્મનકી હોગઇ બંદ
શાહઅલી ફકીરકે હયે કલામ—ન નીકલા.

અજી સાહેબ નતીજા મીલ જાયેગા—તર્જ.
તયાર હયે મેલા માહીમકા અયે ચાર હયે મેલા માહીમકા,
ચલો ચલેંગે સએર કરેંગે ફીર દેખેગે કબ=હયે મેલા,
હહયે ખુબ રૂશનાઇ માહીમકે ઉરસમે,
હરએક દુકાન સજાઈ માહીમકે ઉરસમે
ફીસમનસે રસાઈ માહીમકે ઉરસમે
સુરતકી હએ મીઠાઇ માહીમકે ઉરસમે
રેલ યા વીકટોરીઆમે ચલેગે ફીર દેખેગે કબ—હયે મેલી

મેરે ગમકા તરી સુનીએ ફીસાના-તર્જ.
કોઇ ખોયા કોઈ કમાયા યે રંગ લાયા મેલા માહીમકા,
યેકકો બીગાડા યેકકો બનાયા યે રંગ લાયા મેલા માહીમકા
રરકે ઝીયારત ફાતહા પડકે કોઇ હુવે દીલશાદ,
કોઈ રૂપીઆ હાર જુગારમે રો રો કરે ફરીઆદ.
કોઈ ગીરદી બનાયા જીત ન પાયા—યે રંગ લાયા મેલા
પીકે શરાબ તાડી ઝાઇ ફીરતે મચાતે ધુંમ
કરકે લડાઈ કએદ હો ચોકીમે રહે મગમુમ.
સુબ્હે હોશમે આયા તો પચતાયા—યે રંગ લાયા—મેલા
યા કહી મુજરા સુનનેકે જા બયેકે હો સરસાર.
રંડીકો નશેમે દેકે હુવે નાંદા આખીર કાર.
પાસ ચપસા ન પાયા રોટીન ખાયા યે રંગ લાયા—મેલા

આયા ઓરસ માહીમકા હુવા હજુંમ અ લમકા– આયા
સજે સજાએ દુકાન કાબીલ સઅરકે હયે હઝાર
કંહી બરફી સુરતકીયા અજબ મઝેદારકા હયે બેપાર–આ
વીલાયતી સામાનકી દુકાના પર હયે તાઝાબાહાર.
હયે અજબ સુનઅતદાર ગુલો અશજાર કલી અસમાર,
કહી પે મુજરા કરતી બચોકી કાઈ પરી દેખસાર.
બયેઠે સુનતે રહે ઝરદાર મસ્ત સરશાર ખુદારકી બવાર,
કંહી ચાહ ટારનોંમે મુરગ બીરયાની મઝેદાર.
ખાતે ઝાહીદ મઅ યારતે લાયા ભજીએ પરમાર–આયા
કંહી પીલોને કંહી તંબોલન કર બએઠી સીંગાર,
ખાને આતે હયે બીસયાર બીડે તૈયાર મસાલેદાંર આયા,
કંહી જુઆરી બીઠ– ઘરોંમે ખેલાતે હએ જુગાર.
કંહી ચોરોને અપના કાર કરતે હુશીઆર ખડે દીલદાર
કાતલા પડને જાતે હોંગે હઝારમે દો ચાર
બાકી સબ અપને કાર કરને એક બારજાતેહુસીયાર–આયા

ગઝલ ઝાહીદ

કયા રંગ બીગડને લગ દુનીઆકે ચમનકા તેર્જ,
કયા કીજએગા શીકવા શરાબીકે ચલનકા.
જીસકે કે ભરોસાહી નહી ફૂપલો સુખનકા,
મએ બવારી લગે કરને જે શુરફા સારે બાઝાર.
ખાને લગે પઝ મુરદા કમીનોંકે દફનકા,
મએ બવારીમે કર દોલતે એજદાદકો બરબાદ
અફસોસ રહા મરકે વો મહોતાજ કફનકા,
આફઆલ નસારા તે મુસલમાનીકા દાવા
એજા હએ ખુશ હમ રહે મએ ચાપ મટનકા,
તુ નશેમે બેહોશ હુશે કયા ફરહ કરેગાં
ઇન્સાફ તો કર હોશમે બાબી વો બહેનકા,
મએ નોંશીસે કર તાબાહ નસુહાકી તરહસે.
બવાહાં હો કયામતમે રીદવાકે ચમનકા,
મચે બવારીસે પરહેઝ કરો ભાઇ મુસલમાં,
લાઝમ હએ તુમેહ માનના ઝાહીદકે સુખનકા,

તમામ શુદ.